

Оваа презентација содржи некои основни информации за лажните вести и како да ги препознаете, како и дополнителни извори и линкови на оваа тема.

На некој начин, „лажни вести“ се оние вести кои не се вистинити: самата приказна е измислена, без проверливи факти, извори или цитати.

Понекогаш овие приказни може да бидат пропаганда што е намерно дизајнирана да го доведе читателот во заблуда, или може да биде како „мамка за кликување“ напишана за економски стимулации (писателот профитира од бројот на луѓе кои кликуваат на приказната).

Во последниве години, лажните вести се намножија преку социјалните мрежи, делумно поради тоа што тие лесно и брзо се споделуваат на интернет.

FAKE NEWS

HOW TO SPOT FAKE NEWS

CONSIDER THE SOURCE

Click away from the story to investigate the site, its mission and its contact info.

CHECK THE AUTHOR

Do a quick search on the author. Are they credible? Are they real?

CHECK THE DATE

Reposting old news stories doesn't mean they're relevant to current events.

CHECK YOUR BIASES

Consider if your own beliefs could affect your judgement.

READ BEYOND

Headlines can be outrageous in an effort to get clicks. What's the whole story?

SUPPORTING SOURCES?

Click on those links. Determine if the info given actually supports the story.

IS IT A JOKE?

If it is too outlandish, it might be satire. Research the site and author to be sure.

ASK THE EXPERTS

Ask a librarian, or consult a fact-checking site.

Универзумот на „лажни вести“ е многу поголем од обичните лажни вести. Некои приказни може да имаат малку вистина, но немаат никакви контекстуализирачки детали. Тие може да не вклучуваат никакви факти или извори што може да се проверат.

Source : IFLA / Uhl of Missouri

Дополнителни извори:

- 1 Листа на **вебсајтови на лажни вести** на Википедија, од кои најмногу креираат лажни политички вести
- 2 **Факти наспроти фикција – Лажни вести:** корисна веб-страница која содржи примери на лажни вести, веб-страници за лажни вести, квиз и онлајн игри за вежбање идентификација и препознавање лажни вести
- 3 Друг извор на написи за лажни вести може да се најде на страната на **Columbia Journalism Review (CJR)**
- 4 Веб-сајт за **идентификување на изворите на лажните вести**
- 5 **NewsGuard** - добро одржувана веб-страница за лажни вести (фокусирана во САД)
- 6 Наоѓање на доверливи извори онлајн: во книгата *Авантурите на информатичкиот проучувач (Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 2015)* Лесли Стебингс нуди интересна книга во која секое поглавје прикажува пример за едно пребарување на информации преку интернет, од прашањето дали црвеното вино е добро за здравјето, па се до тоа каде да одите на одмор. Таа ги следи **пребарувачите** како Google и специјализираните веб-локации и бара извори и корени на информации за да покаже кои се добри и **сигурни извори**.
- 7 **Балкански** веб-страници и иницијативи за разоткривање **лажни вести:**

fakenews.rs

raskrinkavanje.ba

raskrikavanje.rs

istinomer.rs